

1883-03-30

AFSENDER

Niels Skovgaard

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Afsendersted:

Haag

Omtalte personer:

Rembrandt

Joakim Skovgaard

Niels Skovgaard

Arkivplacering:

Mappe 18 nr. 17 og 17b.

DOKUMENTINDHOLD

Niels Skovgaard synes at Haag er en kedelig by, men han har til gengæld forelsket sig i den lille fiskerby Scheveningen. Brevet indeholder en lille tegning af en fiskerkone - han er meget optaget af deres klædedragter.

TRANSSKRIFTION

Mappe 18 nr. 17a + b

Haag d. 30 Marts 83.

Kjære Joakim!

Nu er jeg i Haag, jeg håber ikke at Du sender noget brev hertil, for så er jeg bange at jeg går glip af det, da vi vist rejser herfra i over morgen, skriver Du snart, så send brevet til Bryssel, hvis ikke, så må det til Paris, jeg tør ikke love at blive i Bryssel længere end til 8ende. Nå! nu fortælle Haag er en kedelig by, men Scheveningen Åh! Du skulde se Scheveningen. Scheveningen er en fiskerby en god halv times god gang herfra, der er dejligt, da vi første gang kom derud, rullede lange bølger ind på den brede flade strand, og sprøjtede og sjaskede op over fiskerskibene, som lå og halede sig ud fra bredden ved ankertovene for at gå ud, mange skibe lå også på det tørre land,

og senere kom der nogle hjem. Og så bagved ligger der en stolt række klitter, hvor

-2-

er de dog storslåede, det er mærkeligt sådan fra en moderne stad med mange fine folk, at kunde på en halv time komme ud i sådan en stor melankolsk uberørt natur. Der ligger naturligvis en mængde store hoteller, det er jo et badested om sommeren, men dem kan man sagtens overse. Fiskerne og deres koner er ikke ringere end stedet selv, der er en mænde af dem, byen har over 12000 indbyggere, mændenes dragt er der ikke meget at bemærke ved, den den som andre fiskeres, ja ofte trækker de dog nogle lange brune strømper ovenpå bukserne, det ser meget godt ud; men konernes dragt er god, de har gjerne en mørk, sort, blågrå eller grønlig kappe og et ditto skørt, kappen foret med rødt, og med en stiv krave strattende ud i nakken, og så en hvid kappe på hovedet, hvorigennem skinner en bred forgylt metalplade ligesom et stykke af en hjælm, der går fra tiningerne om i nakken, og

-3-

så i tiningerne nogle forgylte plader og nåle der strutter ligesom følehorn. (lille skitse af en fiskerkone) Og så er der nogle aldeles kostelige typer, og ofte rent ud smukke, og sådan nogle energiske ansikter og

skikkelser, jeg har aldrig set sådan en samling praktmodeller, jo forresten var fiskerkonerne i Lieth også i brillante, men dem så jeg nu ikke på strandbredden, og så heller ikke deres mænd, her er det så kosteligt når de er i masser på strandbredden, både koner og mænd og børn for at købe fiske fra skibene så holdes det auktion, og der er et liv og røre, hele skaren bener fra den ene ende af landingsstedet til den anden, for at købe, og fiskerne vader i land med kurvene med fisk, hvor vandet sommetider går dem til halsen, Åh! det er brilliant, jeg er aldeles forelsket i de fiskekællinger.

-4-

Den hærske af børn der er, er også kostelige, om tøserne er aldrig så små, så bærer de dog samme dragt som mutter, det ser latterligt ud, og så er desu fornøjede. Museet her er godt, Rembrandts anatomi er udmærket, men den er dog ikke som de to store billeder i Amsterdam. Hør Du! van der Meer fra Delft er jeg volsomt betaget af, han er ganske mærkelig, for han har meget af det samme, som Rembrandt, at de slet ikke er som de andre gamle hollændere, de er meget mere moderne, de rykker en ganske anderledes ind på livet, vel er van der Meer: slet ikke genial som R., men han er håndgribelig som han. Her er et billede af ham, når jeg har set på det, kan jeg slet ikke være rigtig retfærdig mod de andre; jeg kommer først rigtig til mig selv igen når jeg så går til et par dejlige italienske billeder eller til et yndigt af Roger og van der Weyden, for det er noget helt andet. Meers billede er ellers

-5-

nr. 17 b

ikke så godt som de tre andre billeder jeg har set af ham, men der er noget solskin der er så mærkelig godt solskin, og noget vand, der vist er så godt som vand kan males. Jeg var i en privat samling igår, hvor der var dejlige ting, en Rembrandt, og navnlig et drenge portræt af Metsu, som var fortryllende, det lignede eller slet ikke det mindste hans andre billeder o.s.v. Af moderne er at nævne et smuk lille [?Metsonier] og en Decamps. I Amsterdam var der foruden Rejks Museum, Zikss dejlige lille samling med Rembrandts portrætter af borgmester Ziks og hans moder, og Museum van Hoop, hvor der var en anden anatomiseren af Remb., den var skam mere gribende en den her i Haag, desværre er det meste af den brændt, kun liget og en figur er tilbage. Men det lig er mageløst, skønt drøjt nok at se på, jernen er blottet og huden fra hovedet hænger som

-6-

gardiner ned om ansigtet, og maven er borte, men det billede glæmmer

man ikke. Der var også andre udmærkede ting, men det jeg vilde fortælle, var at der var en lille udstilling, med et stort billede af Jan van Beers, det er jo en fortræffelig mand, som helhed virkede det rigtignok dårligt, eller rettere slet ikke, men sikken en samling hoveder, ja der var da i hundredevis af dem, ganske fortræffelige. Det forestillede Karl den Godes begravelse, og var nærmest som en lang frise. Så er der en hollænder der hedder Bosboom, som maler kirker, han er også god. For resten har jeg set frygtelige ting af hollandsk kunst. Nå nu gidder jeg ikke mere, jeg kan mærke virkning af den Scheveningske luft. Godnat. Hils meget og lev vel. Din broder.

Haag. 30 Marts 83.

Kjære Joakim!

Nu er jeg i Haag, jeg håber ildre at
Du sender noget brev hertil, for så
er jeg bange at jeg går glip af
det, da vi vist rejser herfra i over
morgen, skriver Du ~~meget~~ snart,
så send brevet til ^{Brussel} ~~Antwerpen~~, hvis
ikke, så må det til Paris, jeg
for ikke love at blive i ^{Brussel} ~~Antwerpen~~
længere end til den 8de. ~~At~~ nu
fortælle. (Haag er en kedelig by,
men Scheveningen A. Du skulde
se Scheveningen. Scheveningen er
en fiskerby en god halv times god
gang herfra, der er dejligt, da vi
første gang kom derud, rullede lange
bølger ind på den brede flade strand
og sprøjtede og sjaskede op over fisker-
skibene, som lå og halede sig ud
fra ~~træden~~ ^{ved ankerstovene} for at gå ud,
mange skibe lå også på det tørre
land, og senere kom der 80 nogen
hjem. Og så bagved ligger der
en stolt række klitter, hvor

er de dog størrelses, det er mægtigt
 sådan fra en moderne stæde med
 mange fine folk, at kemder på
 en halv time komme ud i sådan
 en stor melankolisk, aberdet natur.
 Der ligger natur bys en mængde
 store hoteller, det er jo et badestæde
 om sommeren, men den kan man
 sagtens overse. Tivlerne og deres
 kører er ikke ringere end stedet
 selv, der er tændt af den, byen
 har over 12000 indbyggere, manden
 dragt er der ikke meget at bemærke
 ved, den er som andre fisker, ja
 oftest troendes de dog nogle lange
 brune støjper over på bukserne,
 det ser meget godt ud, men kom
 dragt er god, deff har gerne en mørk
 sort, blågrå eller grønlig kappe og et
 lille skørt, kappen ført med rødt
 og med en stor krave strækkes ud
 i nakken, og så en bred kappe på
 hovedet, hvorigennem skinner et
 bred forgyldt metalplade ligesom
 et stykke af en bjælke, der går
 fra tindingerne om i nakken, og

så i tindingerne nogle forgyldte plader og
 naler der strutter ligesom pfelevr.



Og så er det nogle aldeles
 kostelige typper, og ofte
 renthal smykker, og så
 nogle enlige ansigter
 og skikkelser, ja jeg
 har aldrig set sådan
 en samling praktmoder
 lev, ja forresten var
 fiskerbønderne i Lilles
 også brillante, men den så
 jeg nu ikke på strandbredden,
 og jeg så heller ikke deres mænd
 her er det så kosteligt når deff
 er i masser på strandbredden,
 både kører og mænd og børn,
 for at købe fisker for skibe,
 så holdes der auktion, og der er
 et liv og røre, alle skarer buer
 fra den ene ende af landingsstien
 til den anden, for at købe, og fisker
 vader i land med kurerne med
 fiske, hvor vandet summer, der går
 dem til halsen, og det er brillant,
 jeg er aldeles forbløvet af de fiskerballinger.

ikke så godt som de tre andre
billeder jeg har set af ham, men
der er noget solskin der er så mark-
lig godt solskin, og noget vand,
der vist er så godt som vand kan
males. Jeg var i en privat samling
igår, hvor der var dejlige ting, en
Rembrandt, og navnlig et dvenget
portrait af Metsu, som var for-
tryllende, det lignede eller slet
ikke det mindste hans andre billeder.
O. s. v. Af moderne er at nævne et
smukt lille Messiaen og en Decamps.
I Amsterdam var der foruden Rijks-
museet, Fikss dejlige lille samling,
med Rembrandts portraitter af
Borgmester Fiks og hans moder,
og Museum van der Hoop, hvor
der var en anden anatomisere
af Rembrt der var skam mere
gribende en den her i Haag, desværre
er det meste af den brændt,
kun liget og en figur er tilbage.
Men det lig er mageløst, skønt
drøjt nok at se på, jernen er blottet
og huden fra hovedet hænger som

gardiner ned om ansigtet, og
maven er borte, men det billede
glæmmer man ikke. Der var
også andre udmærkede ting, men
det jeg vilde fortælle, var at der
var en lille udstilling, med
et stort billede af Jan van Beers,
det er jo en portræffelig mand,
som helhed virkede det rigtig nok
dårligt, eller rettere slet ikke, men
sikker en samling hoveder, ja
der var da i hundredevis af dem,
ganske portræffelige. Det forestillede
Karl den Godes begravelse, og
var nærmest som en lang
frise. Så er der en hollænder
der hedder Bosboom, som
maler kirker, han er også
god. Forresten har jeg set
frygtelige ting af hollandske
Kunst. Nå nu gælder jeg ikke
mere, jeg kan mærke virkning
af den Scheveningske luft. Godnat.
(Hils mig og lev vel.)

Din broder.